

nr. 3 april 2025

samenspraak

Arnold Dijkstra

protestantse gemeente lochem

Wie ben ik?

Wie ben ik? Ik ben de speelbal van mijn eenzaam vragen.

Wie ik ook ben Gij kent mij

ik ben van U mijn God

(Dietrich Bonhoeffer)

In een van zijn beroemdste teksten geschreven in de cel van de Berlijnse gevangenis schreef Bonhoeffer bovenstaande woorden. Ik hoop dat voor de meesten van u Bonhoeffer geen onbekende is. Hij was predikant en raakte al als student betrokken bij dat deel van de kerk dat zich probeerde te verzetten tegen de waanzin van het nationaalsocialisme. Voor Bonhoeffer was het volstrekt helder: de aanspraken die Hitler maakt op samenleving en maatschappij zijn onverenigbaar met het evangelie van Jezus Christus. Hij werd een van de felste bestrijders van het fascisme. Hij heeft er uiteindelijk met zijn leven voor betaald.

We hebben vanuit de werkgroep Leren een bijeenkomst aan Bonhoeffer gewijd.

En dat is niet alleen uit eerbied voor een moedig mens uit het verleden. We leven in tijden die helaas weer overeenkomsten oproepen met de donkere jaren van de twintigste eeuw, toen vrijheid en democratie moesten wijken voor grootheidswaan en totaal gebrek aan respect voor mensenlevens, zeker dat van hen die 'anders' waren: Joden, homoseksuelen, zigeuners, of politiek gezien communisten.

Helaas zien we dat gebrek aan respect weer sterker worden, democratische waarden staan onder druk en oorlog woedt aan de grenzen van Europa.

Je vraagt je vaak af, wat kan ik daartegen doen? Ook: waar klinkt de stem van de kerk in deze moeilijke tijden?

Als het om die vragen gaat kan het zeer inspirerend zijn te luisteren naar de stem van Bonhoeffer. Van het begin af aan was hij zeer duidelijk. Kerk en ook persoonlijk geloof staan voor de navolging van Christus en die leert ons in de Bergrede radicaal afstand te nemen van macht en grootheidswaanzin, die leert ons ook dat elk mens in Christus uniek is. Vanuit die overtuiging stond hij pal. Vanuit die overtuiging staan we hopelijk ook nu pal. Elk mens is in Christus een geliefd mens. De brieven die vanuit de gevangenis door Bonhoeffer geschreven werden, de gedichten ook, werden na zijn dood en na de oorlog gebundeld in het boek *Verzet en Overgave*. Nog steeds te krijgen. Een van de mooiste boeken die er zijn.

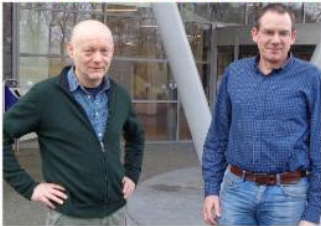
Daarin ook het gedicht 'Wie ben ik?' Met dat prachtige slot. In al onze eenzame vragen, in onze aarzeling en zoektocht door dit leven is er één zekerheid. Wie ik ook ben, ik ben van U mijn God.

Een mooiere Paasboodschap is er niet.

Paul Wansink

2 Meditatie

4 Maatschappelijk gesprek:

Bart Keer en Arnold Dijkstra

7 Kort Paasverhaal

8 Herinneringen aan de oorlog:
Fie Heusinkveld

10 Lied

11 Van de predikant

12 Gesprek met Yvonne Swarthoff

14 In gesprek met Miny Beuzel

16 Kerkdiensten

18 De Passie 2025

20 Samen bijbellezen

21 Bezorging Samenspraak

22 Van de kerkenraad

23 In Memoriam Hermien Leenders

24 Diaconie

25 Beheer

26 Terugblik op Aswoensdag

27 Gebed

28 Berichten

29 Vespers

30 Colofon

31 Leesrooster

32 Gedicht

Het maatschappelijk aspect

Het Staring College: een school met 1500 leerlingen die tevens 1500 unieke mensen zijn.

Een gesprek met Arnold Dijkstra, teamleider vmbo-basis/kader en mavo-team, en Bart Keer, docent kunstvakken, coördinator burgerschap.

Wat is het maatschappelijk aspect van het Staring College?

Dat is in de ruimste zin van het woord en passend bij elk niveau van de opleiding.

De eerste twee leerjaren is dat vrijwel gelijk in elke klas. Vanaf het derde leerjaar wordt de keuze voor een mavo, havo of vwo gemaakt. Dan spitst zich het maatschappelijk aspect meer op het opleidingsniveau.

Schoolbreed wordt er de eerste jaren bijvoorbeeld gesproken over een gezonde school of verslaving. Beide worden breed benoemd. Ook de werking van onze democratische rechtstaat wordt breed belicht: Hoe werkt een democratie?

Een heel andere kijk op de maatschappij gebeurt via CKV (Culturele Kunstzinnige Vormgeving), hoe kijken we vanuit dit naar onze samenleving.

Het vak 'maatschappijleer' wordt in basis aan alle niveaus aangeboden. Later volgt 'maatschappijkunde', een keuzevak voor de leerlingen. Hierin zit meer verdieping en wordt er een bredere uitleg gegeven. Bij uniform-beroepen, zoals werken bij de politie, geeft dit vak een groot voordeel. Het is hierbij eigenlijk wel een must.

Is er ook praktische aandacht voor de maatschappelijke zaken?

Alle tweede klassers worden daarin betrokken.

Samen met Welzijn Lochem wordt een maatschappelijke diensttijd verzorgd. Eerst komt Welzijn Lochem de lessen hieromtrent bespreken om ze vervolgens in de praktijk uit te werken.

Zo worden er projecten in o.a. de diverse verzorgingshuizen gedaan. Daarnaast worden er ook Goede-Doelen-acties georganiseerd, denk hierbij aan de hulp aan Oekraïne of aan landen die getroffen worden door natuurgeweld.

Er is overleg tussen de leerlingen en Welzijn Lochem over de opzet en uitvoering van de acties.

van het Staring College

Steeds is het: Hoe breng ik basisvaardigheden over in burgerschap.

Vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en economie zijn sowieso gerelateerd aan de maatschappij. Met deze vakken in gedachten worden excursies gemaakt naar steden en musea.

Zo geeft het Rijksmuseum een mooie weergave van de Nederlandse geschiedenis. De Beurs van Berlage geeft inzicht in onze economie vanuit het verleden. Het bezichtigen van nieuwbouwwijken in de Randstad maakt de maatschappelijke aspecten zichtbaar en de behoeftes die er nu leven onder de mensen. De bovenbouw krijgt een buitenlandse werkweek op cultureel/sportief niveau aangeboden vanuit het Staring. Dat behoort ook bij de maatschappelijke ontwikkeling. Voor 4-5 mei worden thema's besproken in die leergebieden.

Deze zomer zijn er weer de Olympische Spelen. Dit is een evenement dat zoveel meer te bieden heeft dan alleen sport. Het gaat ook over culturen vanuit heel de wereld. De brede opzet daarvan is een onderdeel van ons lesgeven hier op school.

Onlangs hadden we op het Staring weer de 'Paarse Vrijdag': trots zijn op wie je bent. Dat in de breedste zin van het woord: hou je van klassieke muziek of van hardrock, voel je je hetero of gaat je geaardheid uit naar lhbtq+, ben je trots als Achterhoeker of als Randstedeling en nog zoveel meer. Zoals gezegd hebben we 1500 unieke mensen op school en ieder mag er zijn/ hoort erbij. Binnen de schoollessen wordt over dat alles gedebatteerd, naar elkaar geluisterd om vervolgens respectvol om te gaan met elkaar en met de verschillen.

Hoe volgen de leerlingen het nieuws vanuit de maatschappij?

Niet dat we ons gelijk zorgen maken, maar dat zou wel beter kunnen.

Of de regionale krant wordt gelezen: het is twijfelachtig. Ook het journaal wordt onzes inziens minimaal gevolgd. Behoudens een enkeling die samen met de ouders 'Hart van Nederland' kijkt. De publieke omroep heeft sowieso weinig interesse.

De huidige generatie haalt vrijwel alleen nieuws binnen waarin hij/zij in geïnteresseerd is. Dat is jammer. Zo krijg je geen goed beeld van de maatschappij en de wereld.

Op het Staring wordt er in de eerste twee leerjaren ook aandacht besteed aan 'Media-wijsheid'. Zo wordt getracht het nieuws breder onder de aandacht te brengen.

We zijn een openbare school: het respect voor elkaar is hierbij heel groot.

In bepaalde vakken komen ook Bijbelse verhalen voor. De kennis hiervan is niet groot bij leerlingen met een christelijke achtergrond. Opvallend is dat leerlingen vanuit de moslim-cultuur veel meer weten wat er zoal in de koran staat. Als openbare school geven we aandacht aan zowel de christelijke feestdagen als aan bijvoorbeeld de Ramadan en het Suikerfeest.

De Gudula Kerk wordt wel bezocht bij een expositie, concert of de werking van het kerkorgel. De bovenbouw bezoekt daar ook wel het Weihnachtsoratorium of de Matthäus Passion. Daarnaast zijn er ook bezoeken aan de Synagoge en de Moskee.

Een openbare school, respect voor elkaar. Hoe werkt dat?

Er wordt veel aandacht aan geschonken.

Natuurlijk gebeurt hier, net als op andere scholen, wel eens iets wat je eigenlijk niet wil. Neem bijvoorbeeld het pesten. Hiervoor zijn speciaal een antipest-coördinator en een vertrouwenspersoon aangewezen.

In het verleden gebeurde het pesten in hoofdzaak op school/in de klas. Na schooltijd ging ieder zijn eigen weg. Nu is het verlegd naar het online pesten. De hele dag kunnen berichtjes worden verstuurd om iemand in een kwaad daglicht te stellen.

De (wettelijke) regel: 'mobiel thuis of in de kluis' heeft een positief effect. Er wordt weer gewoon onderling gesproken. Op het Staring komt jaarlijks een theatergroep die een stuk opvoert over anti-pesting. Het zijn jonge acteurs die de leerlingen aanspreken.

Na afloop is er een vervolgesprek waar iedereen aan deelneemt, ook de acteurs, dat is belangrijk.

Het nieuws onderscheiden in feiten en fake wordt gedaan via 'Mediawijsheid'. Feiten en meningen worden besproken op basis van argumentatie: vanuit welke bron komt het nieuws. De leerlingen moeten dan ook een betoog schrijven en vervolgens onderbouwen. Bij Maatschappijkunde wordt ook een bezoek gebracht aan de rechtbank. Zo'n zitting heeft

zeker impact en geeft inzicht doordat een uitspraak van de rechter soms ook een maatschappelijke afweging bevat.

Zijn er nog nieuwe ontwikkelingen op het Staring College?

Vanuit de gemeente is er een pilot gestart met een huiskamer op het Staring. Tot de zomer loopt deze proef.

In deze huiskamer kunnen de leerlingen huiswerk maken. Zij die behoefte hebben om meer aansluiting met de maatschappij te krijgen kunnen hier in gesprek gaan met iemand van Welzijn Lochem.

Het belangrijke is om de samenwerking te vinden met zowel de omgeving van de school als de maatschappij.

Al met al: de school als oefenplaats voor heel het maatschappelijke aspect.

Naast de locatie in Lochem is er ook een locatie in Borculo met 400 leerlingen.

Mevrouw Petrus

M'n Petrus is weer thuis! Dat werd even tijd zeg... Ik woon hier bij z'n moeder, zij had ontzettende verhoging een paar jaar terug, ze gloeide gewoon en Jezus genas haar. Sindsdien was Simon helemaal om. Zodra hij maar even niet hoefde te vissen – maar ook als hij eigenlijk wel moest vissen en het geld op was – was hij met die groep de hort op. "Je hebt kinderen," zei ik, "je hebt verantwoordelijkheden!" "Maar ik ben Petrus," zei hij dan, "ik ben de rots van de kerk." De wat van de wát?!" "De rots van de kerk," herhaalde hij. "Nou, je weet in elk geval niets van de hoeksteen van de samenleving," riep ik terug. "En je bent geen steun en toeverlaat van mij!" "Sorry-sorry-sorry," zei hij dan. En vertrok weer.

Maar nu is hij terug. Hij is er kapot van, Jezus is gekruisigd, zijn hele droom is uiteengespat. Maar ik heb mijn man tenminste weer thuis. Ik kan niet alleen voor al die kinderen zorgen. Er moet gevist worden. Brood op de plank! "Nou," zei hij. "Eh... We hebben hem gezien. Gisterochtend. Heel bizar. Misschien gaat het verhaal toch nog door. We denken dat hij is opgestaan, ik snap er ook niets van, maar we hebben hem al aangeraakt en... Vrouw, vrouw – we moeten de wereld rond. Jij en ik. Samen. We moeten mensen gaan vissen." "Wat?!", zeg ik... "En de kinderen dan? En je moeder? En-en-en..." "Sst, meissie," zegt hij, "sst, het komt echt wel goed." En daar zit ik dan. Met een man die de wereld rond wil. Met mij.

Naar: 1 Korintiërs 9 vers 5 en Marcus 1 vers 29-31

Geschreven door theoloog Reinier Sonneveld.

"Beleef het paasverhaal vanuit zeven andere perspectieven", eo.nl

Volgens de traditie heette Petrus' vrouw Strapola, was ze verwant aan Marcus' vader Aristobulus en is ze, net als Petrus, de martelaarsdood gestorven.

Herinneringen aan de

Fie woont al meer dan zestig jaar in Lochem, maar is geboren op de Veluwe en daar is in de oorlog heel veel gebeurd, zo dicht bij de Grebbelinie.

Fie heeft opgeschreven wat zij zich er nog van herinnert.

Marinus Overvest

Ik ben geboren in 1942 op een afgelegen boerderij te midden van bos, hei en een schaapskooi in de wei in het Gelderse dorp Scherpenzeel.

Ik was het tweede kind in ons gezin. Na mij kwamen er nog vijf kinderen. We hadden inwonend personeel: een knecht en een meid (zo werd dat toen genoemd) en daarbij ook één of twee daggelders. 's Avonds na het werk las mijn vader een spannend boek voor, want er was geen radio of televisie. Al het werk ging toen nog handmatig en met paardenkracht.

Mijn moeder zorgde bij haar thuis voor het verwerken van de melk tot boter en kaas en deed dat later ook nog. Ze trouwde in 1939 met mijn vader, die uit Neerlangbroek kwam. Ze konden gaan wonen op Groot Wolfswinkel, een oude boerderij tussen Scherpenzeel en Renswoude. Toen de oorlog uitbrak moest mijn vader het land gaan verdedigen in Zeeland. Moeder kreeg bericht van de overheid om te gaan vertrekken. Ook de koeien moesten weg, want de Duitsers bombardeerden de hele Grebbelinie. De koeien werden overgebracht naar de Betuwe. Later kwamen er weer andere koeien voor terug. Mijn moeder was naar haar schoonouders in Langbroek gegaan. Intussen hadden de Duitsers flink huisgehouden op en in de boerderij: al haar nieuwe spullen zaten onder de smurrie, foto's lagen her en der, het was een enorme bende... Ze hadden ook goed geproefd van de weckglazen. Het dorp Scherpenzeel zag er verschrikkelijk uit, alles was kapot. Overal lagen dode koeien en paarden, zo was de oorlog begonnen. Mijn vader kwam terug en na de capitulatie kwamen er ook weer koeien terug, maar wel andere.

Van de oorlog herinner ik me nog de keren dat de sirene klonk en dat we allemaal in de kelder moesten gaan schuilen omdat er bommen vielen.

bevrijding en aan de oorlog

We waren toen met heel veel mensen: behalve mijn ouders met drie kinderen waren er nog twee gezinnen als evacués bij ons gekomen.

Er was een gezin uit Oosterbeek met zeven personen en een familie uit Achterberg bij Rhenen met zes personen. Ze woonden bij ons in huis en in het naastgelegen bakhuis.

In de herfst van 1944 werd op last van de Duitse Wehrmacht de hele zuidelijke Veluwezoom in staat van verdediging gebracht. Dat betekende toen dat er zo'n 150.000 mensen lopend of met de fiets hun huis vanaf 23 september moesten verlaten.

Rond Scherpenzeel moesten plm. 1200 evacués uit Arnhem, Renkum, Oosterbeek, Wageningen, Achterberg en omgeving worden ondergebracht.

Deze evacués bleven trouwe vrienden.

Zo gingen wij als schoolkinderen in onze vakantie steevast ook een dag naar Achterberg om onze evacués uit de oorlog te bezoeken.

En dan moest ook de Grebbeberg worden beklommen en de graven worden bekeken.

Behalve die evacués kwamen er in die hongerwinter elke dag tientallen mensen aan de deur om melk te halen. Mijn moeder vertelde dat er soms een lange rij stond te wachten op hun beurt als er gemolken werd en dat iedereen een paar liter melk kreeg.

De oorlog had in Scherpenzeel veel kapot gemaakt. In mei 1940 werd de aanval op het dorp ingezet met als gevolg een enorme verwoesting.

Jaren later na de oorlog liepen we op weg naar school nog langs de puinhopen.

Op de 5de Mei 1945 was opeens alles anders op ons erf: de 'Tommies' waren gearriveerd!

Ze zaten op ons erf in groepjes rondom een primus, haalden eieren uit het kippenhok en bakten er vrolijk op los!

Ze vroegen aan mij of ik erbij kwam om mee te eten, maar daar was ik veel te verlegen voor.

Ga maar gerust

Ga maar gerust, want Ik zal met je mee gaan
Ik ben je baken, ook in de diepe nacht
Ik ben de stem, die steeds in jou zal opstaan
Ik ben de hand die op je vriendschap wacht
Ik ben het licht dat voor je voeten uitgaat
Ik ben de wind waardoor je adem haalt

Ga maar gerust, want Ik zal met je mee gaan
Ik ben de zon, waardoor het donker knielt
Ik ben de groet, waarmee ook jij kunt opstaan
Ik ben de hoop, dat zaad diep in je ziel
Ik ben het lied, dat fluistert in de bomen
Ik ben de dag, die schemert in je droom

Ga maar gerust, want Ik zal met je mee gaan
Ik ben de liefde, die een mens je schenkt
Ik ben de hoogste toon, die je kunt aanslaan
Ik ben de verte, die verlangend wenkt
En, kom je thuis, de laatste mist verdwenen
ben Ik de hand, die al je tranen wist.

Tekst: Sytze de Vries

Muziek: Finlandia, Johan Sibelius Ga maar gerust

**In de kerkdienst van 16 februari in de Witte Kerk gezongen en ook
voorgelezen door Marian de Hoop aan het einde van de gezamenlijke
maaltijd op vrijdag 21 februari in de Witte Kerk.
De tekst ontroerde veel aanwezigen, gezien de vele reacties.**

Antoinette Oprel-van Riel

Van de predikant

Beste gemeenteleden,

De maand april staat dit jaar volop in het teken van Pasen, voor een dominee de mooiste tijd van het jaar. Elk jaar weer vind ik het bijzonder om toe te leven naar dit grote feest, waarin we horen dat onze Heer leeft. In de moeilijke jaren die we nu doormaken, des te belangrijker om te horen en te ervaren. Dit jaar heeft het voor mij een bijzondere 'kleur' omdat er een jong gemeentelid gedoopt wordt in de paasnacht. Met hem en drie andere jongvolwassenen hebben we bij ons thuis om de 14 dagen op vrijdag steeds samen gegeten en daarna gesproken over ons geloof, gelezen uit de Bijbel, gelachen, gebeden en ontdekt wat geloven betekent. En dat met vier jonge mensen, zegt u niet dat de kerk voorbij is. En dat vanuit Zwiep :-)

Met deze jongvolwassenen zijn we ook de 40-dagentijd begonnen met de sobere maaltijd op Aswoensdag en de viering met de mogelijkheid een askruisje te ontvangen. Ik was blij verrast met het aantal mensen dat daar gebruik van maakte. Ter ondersteuning is er dan ook nog onze 40-dagen kalender. Weer was er een dienst in kader van het jaarthema 'Vieren', nu over sacramenten en rituelen en ook nog een dienst met kinderen op 16 maart. Als predikant word je wel vrolijk van dit alles. Ik zie uit naar de komende maand.

Vanaf 22 april zijn Lobke en ik dan een week met vakantie. In geval van nood kunt u uiteraard een beroep doen op de uitvaartgroep. Voor nu wens ik u voor alles een mooie aprilmaand en een goede voorbereiding op Pasen.

Paul Wansink

Yvonne Swarthoff van restaurant Mondani over Canadese veteranen

Op 4 mei komen 22 bijna honderdjarige Canadese veteranen naar Lochem om te dineren na de herdenkingsceremonie in Holten. Dit gebeurt niet in restaurant Mondani, maar dit jaar in de Witte Kerk.

Dit was de aanleiding voor een zeer geanimeerd gesprek van Yvonne Swarthoff. Zij is in Canada geboren en ontmoette haar man Berry in Nederland. Zij trouwden in 1986 en openden in 1990 Mondani, het enige Canadese restaurant in Nederland en een officiële Royal Legion Club.

Van jongs af aan is Berry geïnteresseerd in de Tweede Wereldoorlog, met name in de gebeurtenissen in de eigen regio en de rol van de Canadese en Britse bevrijders. Zijn enorme verzameling met spullen is te bewonderen in een aantal zalen boven de Lochemse VVV.

Berry bezoekt regelmatig scholen in de omgeving om te vertellen over WOII en spullen te laten zien.

Krijgen jullie elk jaar bezoekers uit Canada en Engeland?

"Ja, in de periode april tot eind mei ontvangen wij al sinds vele jaren diverse groepen bezoekers uit Canada en Engeland. Zij nemen o.a. deel aan

Yvonne en Berry Swarthoff met oorkonde en medaille voor hun restaurant Mondani in Lochem. Foto: Henri Bruntink

herdenkingsceremonies in Holten en Groesbeek en België. Het gaat o.a. om oorlogsveteranen en hun nabestaanden, "War Brides" ("oorlogsbruiden"): Nederlandse/Europese vrouwen die indertijd met Canadese militairen zijn getrouwd, "In Fathers Footsteps", en andere stichtingen."

Het echtpaar onderhoudt contacten met veteranen en hun families, is ook bekend in Canada, en doet onderzoek op verzoek van families om uit te vinden waar hun overleden vader/opa is begraven. Bijvoorbeeld voor First Nations, Canadezen van Indiaanse afkomst.

Ook doen Yvonne en Berry veel aan Canada-promotie. Mondani hangt vol met bijzondere Canadese voorwerpen.

Als erkenning voor hun grote inzet ontvingen zij in september 2022 de Sovereign Medal for Volunteers uitgereikt.

Afgezien van de diverse herdenkingsceremonies in verschillende plaatsen zijn er ook parades met Drums en Pipes shows in Apeldoorn (3 mei) en Wageningen (5 mei).

Waarom dit jaar ook in de Witte Kerk?

Yvonne en Berry zijn nu heel druk met de voorbereidingen. Doordat er al afspraken waren gemaakt met verschillende groepen bezoekers, zou het te druk kunnen worden voor veteranen van ca. 100 jaar, zeer kwetsbare mensen, die veelal rolstoelgebonden zijn en extra ruimte en zorg nodig hebben. Daarom is dit jaar afgesproken dat deze groep in de Witte Kerk komt dineren. De veteranen worden vaak begeleid door familieleden, verpleegsters en artsen. De groep wordt ondergebracht in hotels in de buurt van Lochem.

Als bijzondere verrassing heeft Yvonne een speciale veldkeukengroep uitgenodigd: koken zoals het toen gebeurde met originele gamellen, tenten etc., door personeel in legerkleding.

Het is te hopen dat het de hoogbejaarde bezoekers goed mag smaken en dat ze in goede gezondheid veel "happy memories" opdoen hier in het Oosten!

Miny Beuzel

Miny is een bekend gezicht binnen onze kerk en is betrokken bij diverse activiteiten, maar in het zicht van Pasen willen we haar en de bloemengroep nader belichten.

Miny: ik ben al ruim twintig jaar bij de bloemengroep betrokken, het is een actief groepje dames die zorgen dat de zondagse boeketten gekocht en gemaakt worden. Elke zondag zijn er twee boeketten die naar leden gaan die een jubileum vieren of waar om andere redenen naar wordt omgezien. De gemeenteleden en ook leden kunnen adressen doorgeven als men denkt dat iemand een bloemetje en wat aandacht verdient. De bloemen worden bij de HB in Lochem gekocht en voor speciale ontwerpen besteld. De bloemen staan in de dienst en na afloop worden ze bezorgd bij de leden die in aanmerking komen voor een bloemengroet van de gemeente.

Bij de groep ben ik de contactpersoon, regel de vergaderingen en maak de notulen. Dat zijn de 'gewone' bloemstukken, toen de 'Hooiplukker' nog in gebruik was stond ook daar een bloemetje op de balie.

Het liturgisch bloemschikken, ook symbolische schikkingen genoemd, is misschien minder bekend, maar boeiend om te doen. Het is dan namelijk de kunst om de periode in het bloemstuk vorm te geven.

Nu is dat de 40 dagentijd, het lijden van Jezus en de kruisiging.

De lijdenstijd waarin we nu zitten heeft de kleur paars.

Op de middelste zondag in deze weken wordt de kleur roze gevoerd.

Goede Vrijdag verbeeldt het bloedvergieten en wordt de kleur rood.

We maken een tekst of gedicht waarin we uitleg geven. Dominee Paul Wansink benoemt het liturgisch stuk meestal en het komt op de kerktv. Zo kunnen de mensen die de dienst kijken het ook thuis zien.

Kernwoorden:
voor de 1^e zondag in
de veertigdagentijd:
beproeving, keuze,
Gods Woord

Rode takken
verbinden door het
genadekruis de
groene takken van de
toekomst.

Deze 40 dagentijd is het thema, 'Heilig je leven'. Aswoensdag is het begin van de Veertig-dagentijd, ook wel lijdenstijd of vastentijd genoemd.

Tijdens deze periode staat een halve bolvorm bekleed met mos symbool voor de aarde. Twee natuurlijk gegroeide takken vormen samen het kruis.

Het kruis blijft de basis, maar elke volgende zondag wordt de onderbeplanting/versiering aangepast. Het kruis komt steeds hogerop te liggen.

Op de vijfde zondag staat het kruis rechtop. Alle bloemen die gebruikt worden hebben een betekenis.

Ook de gebruikte kleuren doen ertoe.

Blauw is Goddelijkheid, oneindigheid, onschuld. Wit is de kleur van vreugde, waarheid en reinheid.

Geel is licht, luister en glorie.

Groen is de kleur van de hoop, groei en leven.

Paars is de kleur van heilig, Goddelijk en koninklijk.

Rood is de kleur van leven, de liefde en het bloedvergieten dat met de kruisiging gepaard gaat.

We maken als groep samen de basis, we hebben boeken, voorbeelden waaruit we kunnen kiezen, maar eigen inbreng en fantasie kan en mag ook. De PKN heeft eenvoudige stukken. Bij de Eeuwigheidszondag, de Gedachtenisdienst hebben we de vrije hand, dan creëren we een mooi liturgisch stuk. En natuurlijk gaan we met de Kerst goed los, de Gudulakerk vraagt om grote stukken en die komen er dan ook.

Niet elke kerkganger ziet of heeft oog voor ons werk, maar als dat wel het geval is en de mensen spreken hun waardering uit, ja dat is voor ons de kers op de taart. We werken met een klein groep en net als bij alle groepen is er ook bij ons plaats voor nieuwe aanwas. Daar zouden we heel blij mee zijn.

Miny, je doet dit al zo lang, je bent het gezicht van de groep.

Het is fijn om te doen, ik kan er heel veel van mezelf in kwijt en leer er nog steeds van.

Onder je handen zie je iets moois verschijnen, met relatief weinig materiaal haal je maximum resultaat. Dat zoveel mensen er vervolgens van meegenieten is van toegevoegde waarde. Alle jaargetijden met elk hun eigen thema's en bloemen komen voorbij. Naast alle andere dingen die ik ook graag doe, zal ik dit zeker niet willen missen.

Ik kan er veel energie en creativiteit in kwijt en het geeft me veel voldoening.

Kerkdiensten

Hieronder het overzicht van de diensten.
De diensten worden uitgezonden via internet: <https://kerkdienstgemist.nl>, of scan de QR-code.
Wijzigingen vindt u in de zondagsbrief.

Zondag 6 april

10.00 uur Witte Kerk

Voorganger: ds. P. Wansink, jeugdkerk

Zondag 13 april, Palmpasen

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink

Donderdag 17 april, Witte Donderdag

19.30 uur Witte Kerk

Voorganger: ds. P. Wansink, Heilig Avondmaal

Vrijdag 18 april, Goede Vrijdag

19.30 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink

Vesper

Zaterdag 19 april, Paaswake

22.00 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink, doopdienst

Zondag 20 april, Pasen

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink, gezinsviering

Zondag 27 april

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: dhr. E. te Loo

Zondag 4 mei

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink

19.30 uur Gudulakerk

Dodenherdenking RvK

Zondag 11 mei

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: ds. P. Wansink, jeugdkerk

Bij de diensten:

Zondag 6 april

Deze vijfde zondag in de 40-dagentijd lezen we Lucas 20,9-19, een gelijkenis over pachters van een wijngaard, die zich wel heel vreemd gedragen tegenover hun heer. Het beeld van de gelijkenis is maar al te duidelijk, zo gedragen mensen, ook wij, ons soms tegenover onze Heer. Naar het eind van de 40-dagen toe heeft deze zondag iudica (doe mij recht) een stevige inzet.

Zondag 13 april, Palmpasen

Bij Palmpasen maken we de overgang naar de Gudulakerk om de stille week in deze kerk met zijn eeuwenoude uitstraling te vieren. De kinderen houden een intocht met Palmpasentakken, een mooie traditie, vol betekenis. Wij lezen Lucas 19, 29-40, het verhaal van de intocht in Jeruzalem.

Donderdag 17 april, Witte Donderdag

Er is bij de planning van de Gudulakerk een foutje gemaakt, waardoor we deze Witte Donderdag moet uitwijken naar de Witte Kerk. Let daar op, het kan her en der nog verkeerd staan. Maar het is echt de Witte Kerk. Op de donderdag dat hij gevangen genomen werd vierde Jezus nog één keer samen met zijn leerlingen de pesachmaaltijd. Ze herdachten de bevrijding uit de doodsmacht van farao. Jezus gebiedt zijn leerlingen die maaltijd ter gedachtenis aan hem te vieren. De avondmaalsviering op Witte Donderdag is daarom één van de bijzondere diensten, waarin we 'leren' wat avondmaal betekent. In de Gudula hebben we dat vorig jaar in een kring gevierd, misschien zou dat in de Witte Kerk ook kunnen.

Vrijdag 18 april, Goede Vrijdag

Op Goede Vrijdag klinken – zoals we al jaren gewend zijn in Lochem – koralen uit de Passie-musiek van Bach afgewisseld met lezingen uit het lijdensevangelie van Johannes. Een stille sobere dienst met nadruk op stilte en inkeer.

Zaterdag 19 april, Paaswake

De Paaswake is de meest bijzondere dienst van het jaar. De gemeente van Christus heeft vanaf de eerste eeuwen in deze nacht gewaakt en gebeden. Dit jaar is het in Lochem zeer bijzonder, omdat Justin ten Tije gedoopt wordt en belijdenis doet. We spreken vaak van volwassendoop, maar beter is te zeggen geloofsdoopt. Justin is 24 jaar en heeft gevraagd of hij gedoopt mag worden. Doop op belijdenis. We hebben er met een groepje van vier twintigers naar toe gewerkt. De jongeren zullen aan de dienst meewerken. De eeuwen door is in de Paaswake gedoopt, immers in deze dienst gedenken we onze doop, die verwijst naar de opstanding en het nieuwe leven van Christus.

Paasontbijt: Gudulakerk: 8.30 uur. Voorafgaande aan de dienst van Paasmorgen is er een paasontbijt, waar u echt van harte welkom bent. We gaan het dit jaar met een andere groep organiseren, waarbij onze groepje twintigers is betrokken. We hopen op een vrolijke start van de Paasmorgen. Aarzelt u niet, vooral ook niet gezinnen met kinderen!!

Zondag 20 april, Pasen

Paasmorgen, viering met kinderen, de meest feestelijke dienst van het jaar. Dit is de dag die God zelf gemaakt heeft. Deze dag wijkt de dood terug en beseffen we kinderen te zijn van de levende Heer. Een vreugdevolle dienst, opgeluisterd met trompetmuziek. We lezen het Paasevangelie dit jaar uit Lucas 24, 1-12.

Zondag 27 april

Vandaag lezen we over twee reizen waarbij God zich onverwachts openbaart. Jakob, op de vlucht, ziet in een droom een ladder naar de hemel en ontdekt dat God bij hem is. De Emmaüsgangers herkennen Jezus pas achteraf, wanneer Hij het brood breekt. Hoe vaak realiseren wij ons pas later dat God met ons meeding? We staan stil bij Gods verrassende aanwezigheid onderweg. Van harte welkom!

Zondag 4 mei

Het is bijzonder als 4 mei op een zondag valt. Het is een dag die in ons land een bijzondere betekenis heeft en ons onherroepelijk in gedachten terugbrengt naar de jaren van de Tweede Wereldoorlog en de velen die toen gestorven zijn. In onze huidige tijd beleven we voor het eerst sinds decennia weer oorlogsgeweld in Europa. Het zijn onzekere tijden en juist dan is gedenken van hen die ons zijn voorgegaan in de strijd om recht en vrede van groot belang. We zullen dat in deze dienst zeker doen, maar dan vanuit het licht van het evangelie en zo vlak na Pasen wijst dat evangelie ons een weg voorbij aan de dood. We lezen Lucas 24, 36-48. Ik hoop op een mooie en bemoedigende dienst.

Zondag 4 mei

19.30 uur Gudulakerk Dodenherdenking RvK 's Avonds is er in de kerk voorafgaande aan de twee minuten stilte buiten, een korte bijeenkomst georganiseerd vanuit de Gemeente en de Raad van kerken en andere geloofsgemeenschappen. Na de bijeenkomst in en voor de kerk gaan we aansluitend naar de synagoge. Een waardige en betekenisvolle herdenking.

De Passie 2025 'Elkaar vasthouden'

**De 10e Passie zal dit jaar stil staan bij de ongedurige tijd waarin we zitten.
'Elkaar vasthouden' is het thema dat we willen uitdragen.**

Het is dit jaar 80 jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog eindigde. 80 jaar vrijheid die nu lijkt te wankelen. De dreiging die ons momenteel boven het hoofd hangt, maakt ons meer dan onrustig en onzeker. Wat als...? We willen er niet aan denken. We zijn zo gewend aan een veilig en goed bestaan dat we vaak vergeten hoe kostbaar vrede en welvaart zijn. We worden overspoeld met de ene crisis na de andere. Milieurampen, vluchtelingen, vervuiling, uitbuiting, dreigende conflicten, ondermijning van de democratie, nepnieuws. We verliezen ons houvast. We lijden zichtbaar en onzichtbaar, onder een verborgen kruis. Laten we 'Elkaar vasthouden', zeker nu!

In onze digitale samenleving zijn we verslaafd geraakt aan onze beeldschermen. We kunnen alles opzoeken. Kunstmatige Intelligentie (AI) kan het antwoord genereren op al onze vragen. Maar onze problemen worden er niet mee opgelost. We zien de eenzaamheid groeien, de polarisatie toenemen, ons geloof wankelt en de bestaanszekerheid staat onder druk. We willen vrijheid, maar nemen te weinig verantwoordelijkheid zo lijkt het.

'Elkaar vasthouden!'

Achter het kruis zit veel leed verborgen. Jezus heeft een duidelijke keuze gemaakt door het kruis op te nemen. Wat als wij dat ook zouden doen? Laten we 'Elkaar vasthouden!' Elkaar weer in de ogen kijken en overeind helpen op de momenten van diepe duisternis.

In deze onzekere tijd is elk gebaar van medemenselijkheid kostbaar. Juist door de ander te laten voelen en merken dat je er voor elkaar wil zijn. Daarin schuilt de opstanding uit de dood.

De Passie omvat ook dit jaar de periode van Palmzondag tot en met Pasen. Het verhaal van Jezus is daarbij de leidraad. We gaan met hem onderweg en voelen en leven mee met wat Hij te dragen kreeg. Het lijdensverhaal wil en kan richting geven aan ons leven, het kan antwoord geven op de vraag wat onze rol in deze wereld is.

De afbeelding op de posters en het boekje, van de Duitse priester-schilder Sieger Köder, toont een kruis waarachter het leed verborgen is. Onzichtbaar verdriet, pijn en lasten. Dat vraagt om steun van mensen die samen die last willen delen, die 'elkaar vasthouden' ook als het moeilijk wordt. Zo zijn we met elkaar in staat de opstanding, de verrijzenis te bewerkstelligen. Ook Jezus droeg een kruis. Zijn dood heeft ons de verrijzenis gebracht.

De 'stille tocht'

Voorafgaand aan de passievieringen in de plaatsen St. Isidorushoeve, Vorden en Lochem, is er een 'stille tocht', waarin we oproepen tot dialoog, tot vrede in onze wereld. We dragen symbolisch een groot kruis mee om onze solidariteit te tonen met allen die dagelijks, ook anno 2025, een kruis te dragen krijgen.
Zie onderaan voor aanvullende informatie.

Op woensdag 16 april is er een Passieviering in Lochem om 20.00 uur in de St. Josephkerk, Nieuweweg in Lochem (Raad van Kerken). Er is een passiekoor van ruim 100 zangers uit de gehele Achterhoek met een combo en drie solisten die onder leiding van dirigent Frank Sterenborg de liederen gaan verzorgen. Voorgangers in deze Passie zijn Pastor Wil Matti en Dominee Paul Wansink. (Wil je meehelpen om het kruis binnen te dragen, laat het dan weten. Geef het door aan Anton Schilderink a.schilderink@planet.nl of aan Paul Wansink: plwansink@gmail.com.). Kosten zijn 5,-. Kinderen tot 12 vrije gift. Voor iedereen is er een mooi Passieboekje van deze 10e uitvoering van de Passie.

Een wereld vol onrust en verdeeldheid!
Zoveel dat ons zorgen baart!
Het maakt ons onzeker en angstig.
Wie kunnen we nog vertrouwen?
Bij wie vinden we houvast?

‘Elkaar vasthouden!’
Elkaar niet laten vallen, maar er zijn!
Steun bieden!
Volhardend aanwezig!
Liefdevol nabij.

Het passieteam verzorgt vier passievieringen en ‘de stille tocht’ (vredestocht).

■ 13 april 2025 (Palmzondag) – passieviering
aanvang 20.00 uur	St Isidoruskerk Sint Isidorushoeve
■ 16 april 2025 – passieviering
aanvang 20.00 uur	H. Josephkerk Lochem
■ 18 april 2025 (Goede Vrijdag) – passievieringen
aanvang 15.00 uur en 19.00 uur	Christus Koningkerk Vorden
■ 18 april 2025 (Goede Vrijdag) – stille tocht
aanvang 14.30 uur	Christus Koningkerk Het Jebbink 8, Vorden

Samen bijbellezen

Hoe breng je je eigen leven zo dicht mogelijk bij de Bijbel en omgekeerd? Met deze kijkrichting lezen we met elkaar een bijbelverhaal. We praten met elkaar over wat zo'n verhaal voor ons betekent. Op dinsdag 8 april a.s. bespreken we de gelijkenis van de wijnbouwers (Lucas 20: 9-19). Geeft dit verhaal richting in ons eigen leven? Wat betekent dit verhaal? Iedereen legt z'n eigen accenten, mede door wie je bent en wat je situatie is. Het is erg inspirerend om zo met elkaar stil te staan bij dit verhaal.

Het bijbelgedeelte staat op het leesrooster van de zondag ervoor en kan een mooie aanvulling zijn op de kerkdienst. Van harte welkom en neem vriend en vijand mee.

Datum: 8 april 2025

Plaats: Witte Kerk, 19.30-21.00 uur.

Corien Veenhuizen en Zegert Vis

Het pastoraat van de PG Lochem staat open voor wie bij ons aanklopt.

U kunt in contact komen met het pastorale team via email pastoraat@pglochem.nl

Bellen kan ook: voor dringende zaken

met ds. Paul Wansink: 06 520 522 43;

voor andere zaken met Amanda Jansen, coördinator bezoekwerk:

25 06 03 of 06 387 166 17.

Mocht het niet direct lukken hen te bereiken, spreek dan a.u.b. uw naam in op de voicemail.

U wordt later teruggebeld.

Als u behoefte hebt aan pastoraal bezoek, of iemand kent die daar behoefte aan heeft (wel even navragen!), dan kunt u dit doorgeven via bovenstaand emailadres of telefonisch aan Amanda Jansen, coördinator bezoekwerk.

Via het e-mailadres bloemen@pglochem.nl kunt u namen doorgeven van gemeenteleden die in aanmerking komen voor de zondagse bloemen uit de kerk.

Bezorging Samenspraak

De laatste jaren kunnen alle leden van onze Protestantse Gemeente Lochem, horecagasten en overige contacten genieten van een mooi kerkblad, dat 10 keer per jaar uitkomt. Hieronder een beeld van de organisatie rond de verspreiding hiervan.

Elke uitgave gaat naar ruim 700 adressen en ongeveer 7 personen ontvangen Samenspraak digitaal.

Onze gemeente is hiervoor ingedeeld in 4 wijken. De verspreiding gebeurt door 52 personen in evenzovele sub-wijkjes. Al wandelend of fietsend worden de boekjes aan huis bezorgd. Een enkele autorijder voorziet de adressen buitenaf.

De 52 wijkjes worden voorzien van hun stapeltje exemplaren door 3 fietsers en 1 autorijder.

Vóórdat deze 4 op pad kunnen worden de pakketten uitgeteld en verzameld door een team van 4. Dit gebeurt steeds op de dinsdagmiddag van uitkomen in de Witte Kerk.

Verder worden op de achtergrond de (sub)wijken in stand gehouden, de lijsten van de lopers/verspreiders geactualiseerd en uitgeprint, etiketten uitgeprint en de pakkettenbezorgers aangestuurd. De coördinatie van dit gebeuren is in handen van de ledenadministratie van de PGL.

Wij zijn dankbaar voor de geheel belangeloze inzet van bijna 60 personen!

Wim Knapen

Uit de kerkenraad

In maart werd de kerkenraad door ds. Paul Wansink bijgepraat over het jeugdwerk. Er zijn verschillende groepen, van basisschoolleeftijd tot twintigers. In elke groep is enthousiasme en gebeuren mooie dingen. Het jeugdwerk heeft in de corona-jaren een flinke tik gekregen. We zijn heel dankbaar dat er weer bloei is en dat er ook gemeenteleden zijn die hun schouders eronder zetten.

In elke vergadering blikken we terug op kerkdiensten/vieringen en kijken we ook vooruit. Het beeld is divers: een dienst van gebed en heelheid, Avondmaal, Vespers, de Aswoensdagviering met vooraf een maaltijd, een familiedienst. We zien hierin iets terug van de veelkleurigheid van onze gemeente. En over vooruitkijken gesproken: de Startzondag in september en een mogelijk thema voor seizoen 25/26 zijn ook al aan de orde geweest.

De werkgroep Vieren trekt dit jaar de kar met het jaarthema Vieren. We hebben als gemeente inmiddels vier themaweken achter de rug en zijn met elkaar in gesprek geweest over het gebed, het woord, liederen en muziek, sacramenten en rituelen. Uiteraard komt er, voor de zomer, nog een afronding van het geheel.

Achter de schermen wordt gewerkt aan de jaarrekeningen van Diaconie en College van Kerkrentmeesters. Veel werk voor een kleine groep gemeenteleden. In de loop van dit voorjaar worden deze besproken in de kerkenraad en in mei ook in een gemeentevergadering.

We zijn onderweg naar Pasen. Misschien gebruikt u 'onze' veertigdagenkalender ter inspiratie in deze tijd, misschien heeft u een andere vorm gevonden. Hoe het ook zij: de kerkenraad wenst u een gezegende Paastijd!

*"Opstanding is een schaterlach van licht,
de hoeken van je mond krullen om,
je ogen gaan open en dicht
van zoveel licht
na zoveel waarom."*

(uit: Opstanding, Jaap Zijlstra)

Ineke Vreemann, scriba

*Hermien Leenders,
overleden 12 maart 2025*

Hermina Leenders - van Ommen

Op woensdag 12 maart is Hermien Leenders omringd door haar dochters op haar kamer in de Tusselerhof overleden. Daar gingen weken aan vooraf waarin ze langzaam wende aan het idee dat haar leven hier op aarde ging eindigen. Ze hield van het leven en ze had ook de overtuiging dat een mens niet zomaar moet opgeven. Een sterke vrouw. En dat bleef ze tot op het eind.

Hermien werd geboren op 15 augustus 1926 in Almelo als oudste van zes kinderen. Ze groeide op in een warm gezin, waar haar vader een eigen zaak had in koffie, limonades en dranken, en haar moeder zorgde voor het gezin. Haar levensloop nam een andere wending toen haar ouders besloten te emigreren naar Tasmanië. Het vertrek vond plaats in 1952. Hermien zou eerst meegaan, maar een oude liefde, Jan Leenders, kwam opnieuw in haar leven. Hij vroeg haar ten huwelijk en ze koos ervoor om in Nederland te blijven. Een moeilijke keuze, maar één uit liefde. Het gemis van haar familie in Australië bleef altijd een grote rol spelen in haar leven. In 1953 trouwde Hermien met Jan en samen bouwden ze een warm thuis op hun boerderij in Bruinehaar, waar Jan een akkerbouwbedrijf runde. Ze kregen vier dochters: Gerthe, Maril, Hetty en Petra. Het moederschap omschreef ze als haar grootste geluk. De boerderij was een plek van samenkomen, van drukte en gezelligheid. Naast haar rol als moeder en echtgenote had Hermien een breed scala aan interesses. Ze hield van tekenen en schilderen, speelde piano en orgel. Muziek had een bijzondere plek in haar leven, en haar grote liefde was de muziek van Johann Sebastian Bach. In 1994 werd haar man Jan ziek. Met liefde en geduld verzorgde Hermien hem thuis tot zijn overlijden in 2005. Na Jans overlijden besloot Hermien in 2007 te verhuizen naar Lochem, waar haar oudste dochter Gerthe met haar gezin woonde. De nabijheid van familie gaf haar een gevoel van geborgenheid en vond in Lochem snel haar draai. De laatste jaren werd haar gezondheid minder en uiteindelijk verhuisde ze naar de Tusselerhof. De maanden en weken voor haar overlijden hebben we vaak gebeden, Dat wilde ze graag. Ze verwoordde dan ook zelf haar liefde voor haar kinderen en haar dankbaarheid. 98 jaar heeft ze geleefd. We hebben haar los gelaten in het vaste vertrouwen dat het goed is zo , dat ze nu mag zijn bij haar hemelse Vader.

Paul Wansink

Diaconale collecteopbrengsten februari 2025

02-02-2025	Werelddiaconaat Ethiopië	€ 283,60
09-02-2025	See You Foundation	€ 242,24
16-02-2025	Diaconie	€ 223,91
23-02-2025	Inlia	€ 265,35

Naast bovenstaande collecteopbrengsten ontvingen wij de volgende giften:

Voedselbank: 1 keer € 7,50 en 1 keer € 25,- en 1 keer € 50,-

Diaconie: 1 keer € 50,- en 1 keer 100,-

Bedankt voor uw bijdragen, wij zullen zorgen dat het juist besteed wordt!

Uitnodiging seniorenmiddag 9 april 2025 - Paaslunch

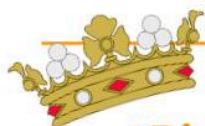
Op woensdag 9 april a.s. organiseert de diaconie een paaslunch.

De tijd is van 12.30 – 14.30 uur.

Alle 70-plussers zijn van harte welkom. De kosten bedragen €12,50 per persoon

Aanmelden kan via mail hannekebrinkhuis@upcmail.nl of tel. 06 577 988 28.

Namens de diaconie, Hanneke Brinkhuis

“Dineren” in de Witte Kerk

Zegt het voort: speciaal ORANJE-menu op vrijdag 25 april!

Geef U op voor deze laatste gezamenlijke maaltijd in de Witte Kerk vóór de zomer en laat het u vorstelijk smaken!

De kookdames: Catry, Bea, Janny en Antoinette

Oranje-menu:

- apéritif royal
- koninginnesoep
- prinselijk pasteitje met worteltjes en krieltjes
- oranje-dessert

Gezocht: gemeenteleden voor werkgroep Advent 2025

We willen graag een werkgroep Advent vormen, die ideeën inventariseert en uitwerkt voor de periode op weg naar Kerst. We denken aan onderwerpen zoals een adventskalender, kerstgroet, herdertjeswandeling, kerstengel-project. Maar ook hoe kunnen we als kerk de Lochemse gemeenschap betrekken bij Advent.

Het is de bedoeling dat de werkgroep in mei van start gaat.

Heeft u of heb jij interesse en wil je meedenken?

Aanmelden kan bij Paul Wansink of Melita Lever

Mutaties

In verband met privacyregelgeving worden de adressen niet in *Samenspraak* vermeld.
Deze adressen zijn op het kerkelijk bureau bekend.

Wij heten onderstaande nieuwingekeomenen van harte welkom:

Mevr. P. Pars-van Soomeren vanuit Deventer
Mevr. J.H. Heesen-Oortgiese vanuit Winterswijk
Dhr. M. Tempert vanuit Rijssen
Mevr. J.Q. Arfman vanuit Barchem

Overleden

12-03-25 Mevr. H. Leenders-van Ommen (15-08-26)

Vertrokken

Mevr. A.W. de Bruijn-Verkerk naar Huizen
Dhr. G.J.J. Scheperman naar Zutphen
Mevr. I.E.K. Goris naar Vroomshoop
Mevr. H.L. Holterman-Dijkerman naar Laren GLD
Dhr. B.J.H. Brinkman naar Diepenheim

Adreswijziging leden P.G.Lochem

Mevr. E.C. Verbeek-Ottingh
Mevr. H.S. den Boer-Bloksijl

**Bericht van geboorte of overlijden,
aanmelding, opzegging en
adreswijziging s.v.p. melden aan:
ledenadministratie@pglochem.nl**

Hartelijk dank

Hierbij willen wij U allen heel hartelijk
danken voor de felicitaties en de mooie
bloemen die wij ontvingen ter ere van ons
50-jarig huwelijk!
Wij hebben het zeer gewaardeerd!

Met vriendelijke groet,
John en Rita Susebeek

Aswoensdag - sobere maaltijd en viering

Nieuw voor onze gemeente was de start van de 40-dagentijd met een sobere maaltijd en een korte viering op Aswoensdag. Een zinvol begin van deze tijd van bezinning en inkeer.

Door onze leefwijze en/of ons voedselgebruik een periode te versoberen ontstaat ruimte om te ontdekken dat welvaart en consumeren een keerzijde heeft. Er ontstaat besef van kwetsbaarheid, dankbaarheid en van verbondenheid met onze schepper en medemensen die leven in moeilijke omstandigheden.

Met ruim 20 mensen hebben we aan het begin van de avond op 5 maart samen gegeten.

We aten 'Asgrauwe'-erwtensoup en breekbrood.

Op verzoek van de deelnemers volgt hieronder het recept, dat komt uit: Hemelse spijzen (van Tini Brugge en Gert Vos, met foto's van Isabel Rottiers).

Na de maaltijd namen we in de kerkzaal, samen met daar samengekomen gemeenteleden, deel aan de viering. Wie dat wilde ontving het askruisje. Het groepje twintigers dat eens in de twee weken samenkomt in Zwiep heeft meegewerkt aan het klaarzetten en uit delen. Van hen een foto als impressie.

'Asgrauwe'-erwtensoup (± 5 porties)

175 gr spliterwten

2 aardappels

1/2 selderijknol

2 preien

2 uien

bladselderij

peterselie

1 eetlepel olie

1 theelepel komijnpoeder

1 theelepel gemberpoeder

1 theelepel gemalen koriander

snufje cayennepeper

citroenschil

1,5 lt groentebouillon van tabletten

Bereidingswijze

Maak de groenten schoon: snij de aardappels en knolselderij in blokjes, de prei in halve ringen en snipper de ui. Verhit de olie en fruit de groenten 5 minuten. Voeg de specerijen toe en bak even mee. Voeg bouillon, spliterwten en gesnipperde citroenschil toe. Breng aan de kook en laat 90 min. zachtjes doorkoken. Breng op smaak met peper en zout. Laat afkoelen en warm de volgende dag op. Kort voor het uitscheppen de gesneden selderij en peterselie door de soep roeren.

Janny Gerritsen-van den Bos

Sacramenten en rituelen

Gebed uitgesproken aan het einde
van de twee bijeenkomsten over
sacramenten en rituelen

Gebed

Goede en genadige God,
Wij danken U voor deze avond,
voor het samenzijn in geloof,
voor het delen van inzichten en ervaringen.
U hebt ons sacramenten en rituelen gegeven
als tekens van Uw nabijheid,
zichtbare tekenen van Uw onzichtbare genade.
In het water van de doop roept U ons bij naam,
in het brood en de wijn voedt U ons met Uw liefde,
in de zalving en vergeving raakt U onze ziel aan.
Heer, laat deze heilige handelingen ons steeds herinneren
aan Uw trouw en aanwezigheid in ons leven.
Mogen wij door deze sacramenten steeds opnieuw
kracht vinden, genezing ervaren
en groeien in geloof en liefde.
Zegen ons op onze weg,
dat wij Uw liefde mogen uitstralen
in onze woorden en daden.
Dat onze levens een levend ritueel mogen zijn,
een voortdurende viering van Uw genade.
In Jezus' naam,
Amen

Erik te Loo en Paul Wansink

Uitnodiging Paaskampvuur

Op zaterdag 19 april hebben we een gezellige kampvuuravond.

Met zelf te maken lekkernijen.

Doe jij ook mee?

Na afloop nemen we het vuur van Pasen mee naar de Paasnachtdienst, waar één van onze jongere gemeenteleden gedoopt zal worden.

We hopen zoveel mogelijk mensen te ontmoeten!

Groeten,

Roos Dieker, Anita Kolkman en Paul Wansink

Voor wie: voor iedere jongere vanaf 12 jaar en (iets) ouder

Waar: Scoutinggebouw Graaf Ottogroep, Gageldijk 2a, 7241 RJ, Lochem

Wanneer: zaterdag 19 april vanaf 19.30 tot 21.15 uur.

**P.S. Het eten zal glutenvrij zijn. Voor andere dieetwensen kun je met ons contact opnemen.*

Hemelvaart

29 mei 2025

Het is de laatste 9 jaar een goede gewoonte geworden om deze betekenisvolle feestdag te vieren in de buitenlucht. En wederom heeft Zwiepse molen weer ruimte beschikbaar gesteld. Bij mooi weer buiten en bij regen kunnen we naar binnen, net het weervrouwkje.

Het is een prachtig begin van Hemelvaart en het legt een goede basis voor jezelf om te genieten van een geestelijke maaltijd in de buiten- lucht. Ds. Paul Wansink is onze voorganger en De Christelijke Muziek- vereniging Accoord uit Haarlo-Neede verzorgt de muzikale omlijsting.

In de volgende Samenspraak in mei meer over deze dienst bij de Zwiepse Molen!

Wim Lammers

Vespers

Zondag 30 maart Renate Bussink

Renate speelt op haar harp werken van componisten als Dusík, Glinka en Andres. Zachte en bedachtzame klanken die de eerste voorzichtige voorjaarszon, maar ook het kloekmoedig ontluikend groen oproepen. De gewelven doen hun best de hele kerk te vullen met muziek. Door de combinatie van gesproken en gemusiceerde gebeden weet de luisteraar zich omhuld, gesterkt en getroost.

Goede Vrijdag 18 april

Op Goede Vrijdag, 18 april, wordt het lijdensverhaal (de passie) uit Johannes gelezen en gezongen. De traditie van de laatste vijftien jaren wordt voortgezet: het gelezen evangelie wordt afgewisseld met gezongen evangelie en koralen (alle zijn gebeden) uit de Johannespassie van J.S. Bach, door de Ludgercantorij. De koralen kunnen deels worden meegezongen. We hebben op deze manier een goede samenwerking gevonden met de Bachweken in Lochem, waardoor de kerkdrempel op Goede Vrijdag zeer laag is.

Zondag 25 mei

Op zondag 25 mei zal Antje Heezen blokfluit spelen, begeleid door Els Dijkerman op klavecimbel. Werken van de Moravische componist Gottfried Finger zullen worden uitgevoerd. Finger leefde in de tijd van J.S. Bach en was naast componist ook violist. Hij werd geboren in Tsjechië en werkte een groot deel van zijn leven in Engeland. Prachtige muziek van een onterecht onbekend gebleven barokcomponist.

Alle vespers: De kerk gaat open om 18.30 uur. Een kaarsje opsteken kan voor, tijdens en na de vespers. Op Goede Vrijdag alleen voor en na.

Els Dijkerman

Kerkgebouwen:
Witte Kerk, Graaf Ottoweg 2
Gudulakerk, Markt 4

Kerkelijk bureau:
Paul Krugerstraat 8,
tel. 0573 250102
kerkelijkbureau@pglochem.nl

Correspondentie:
scriba@pglochem.nl

Ledenadministratie:
Bericht van geboorte of
overlijden, aanmelding,
opzegging en adreswijziging
s.v.p. melden aan:
ledenadministratie@pglochem.nl

Coördinatie koster:
Jan en Els Breukelman,
tel. 0573 250 102,
koster@pglochem.nl

Predikant:
Ds. P.L. Wansink
pwansink@pglochem.nl
Tel. 06 520 522 43

Pastoraat PG Lochem:
pastoraat@pglochem.nl
coördinator bezoekwerk
Amanda Jansen
Tel. 0573 250 603 of
06 387 166 17

Vertrouwenspersonen
Ria van Houwelingen:
m.van.houwelingen@kpnmail.nl
Johan Meijer
Tel. 06 316 724 52.

Uitvaartdiensten:
E. te Loo, tel. 0573 250 312
of 06 518 967 97,
uitvaart@pglochem.nl

Cantor-organist:
Mw. E. Dijkerman,
tel. 06 391 477 82,
elsdijkerman@gmail.com

Autopool kerkdiensten
autopool@pglochem.nl
Tom Reitsma
tel. 06 435 194 58

Bankrekeningnummers:
Diakonie NL63RABO0373740018
t.n.v. TG Dienen PGL Lochem

Beheer NL29RABO0373711530
t.n.v. Protestantse Gemeente
Lochem

Webmaster PGlochem
e-mail: webmaster@pglochem.nl

Voor meer informatie van de Protestantse Gemeente Lochem:
www.kerklochem.nl/contact

Samenspraak nr 3 - 2025, 35e jaargang

Samenspraak is het contactorgaan van
de Protestantse Gemeente Lochem.

Redactie Samenspraak

Eindredacteur: Antoinette Oprel-van Riel
Redacteurs: Jan Breukelman, Jan Dinkelman,
Diny Nijkamp en Jan Nijland
Vormgeving: Sander van Voorst

*De foto's in dit nummer zijn beschikbaar gesteld
door:* Henri Bruntink, Jan Dinkelman, Remco van
Donk, Fie Heusinkveld, Dienne Geurtz, Diny
Nijkamp en Pixabay.

Uitgever: De Zalige Zalm, Deventer

Wilt u reageren?

De redactie van *Samenspraak* ziet uw vragen,
opmerkingen en aanmerkingen
graag tegemoet:
samenspraak@pglochem.nl, of
Paul Krugerstraat 8, 7241 DW Lochem

*De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen
in te korten en/of te redigeren.*

Kopij voor het volgende nummer inleveren **vóór 12.00 uur**
op maandag 21 april 2025

Samenspraak nr. 4 verschijnt uiterlijk 10 mei

Inzending zondagsbrief uiterlijk **woensdagavond**: zondagsbrief@pglochem.nl

*Dit kerkblad wordt gedrukt op FSC gecertificeerd
papier. FSC staat voor: Forest Steward Council:
de Raad voor Goed Bosbeheer.*

Lees rooster

april

zondag	6	Jesaja 58,6-14
maandag	7	Jesaja 59,1-8
dinsdag	8	Jesaja 59,9-15a
woensdag	9	Jesaja 59,15b-21
donderdag	10	Psalm 36
vrijdag	11	Deuteronomium 16,1-8
zaterdag	12	Deuteronomium 16,9-17
zondag	13	Lucas 19,29-40
maandag	14	Psalm 67
dinsdag	15	Psalm 41
woensdag	16	Lucas 22,1-13
donderdag	17	Lucas 22,14-65
vrijdag	18	Lucas 22,66-23,56
zaterdag	19	Psalm 82
zondag	20	Johannes 1,1-17
maandag	21	Psalm 105,1-22
dinsdag	22	Psalm 105,23-45
woensdag	23	Lucas 24,1-12
donderdag	24	Psalm 102,1-18
vrijdag	25	Psalm 102,19-29
zaterdag	26	Lucas 24,13-27
zondag	27	Lucas 24,28-35
maandag	28	Psalm 150
dinsdag	29	Deuteronomium 16,18-17,7
woensdag	30	Deuteronomium 17,8-20

mei

donderdag	1	Deuteronomium 18,1-8
vrijdag	2	Deuteronomium 18,9-22
zaterdag	3	Johannes 10,1-10
zondag	4	Johannes 10,11-21
maandag	5	Johannes 10,22-30
dinsdag	6	Johannes 10,31-42
woensdag	7	Psalm 100
donderdag	8	Johannes 4,1-26
vrijdag	9	Johannes 4,27-42
zaterdag	10	Johannes 4,43-54

Is het niet: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om je medemensen?

Jesaja 58: vers 7

Pasen

Pasen
en alles is
van ongekennde kracht doordrongen.
De aarde heeft een nieuw gezicht.
Het zaad bestorven in de voren,
komt wonderbaarlijk aan het licht
Zelfs als geen mens
het zou geloven,
dan zouden bloemen en bomen
het nog verkondigen
dat zelfs wat ingeslapen is
toch onbedwingbaar kan herleven.
In al haar kwetsbaarheid
mag hoop gekoesterd worden.
Omwille van die Ene.
Zijn leven was zo onvoorwaardelijk
en diep in ons bestaan geworteld
dat er geen grafsteen
zwaar genoeg kon wegen.
Dood is niet sterker dan de liefde.
Sta op
en durf die weg te gaan.
Laat Hem in taal en teken
weer herkenbaar worden

Kris Gelaude

pastoralezorg.be

